

Həqiqət carçısı

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin böyük ədibimiz Hüseyn Cavidin 135 illik yubileyinin keçirilməsinə dair imzaladığı sərəncama uyğun olaraq Qəbələ Rayon Mərkəzləşdirilmiş Kitabxana Sistemində (MKS) tədbirlər planı hazırlanmış, "Hüseyn Cavid—135" başlığı ilə silsilə tədbirlərin keçirilməsinə başlanılmışdır. Bütün kitabxana filiallarında keçirilməsi nəzərdə tutulan silsilə tədbirlərdən biri --"Hüseyn Cavid sənətinin ölməzliyi" adlı oxucu konfransı bu günlərdə MKS-nin mərkəzi kitabxanasında təşkil olunmuşdur.

Konfransda MKS-nin direktoru Anar Rüstəmli ədibin yaradıcılığı haqqında iştirakçılara ətraflı məlumat vermiş, Cavid poeziyasının qüdrətindən söz açmışdır. Natiq qeyd etmişdir ki, şairin fəlsəfi sənətkarlıq baxımından yaradıcılıq zirvəsinin söykəndiyi həqiqətin bir cəməni olmasıdır: xalqını, millətini azad, xoşbəxt, vətəninə isə sivil dövlətlərin sırasında görmək!

Anar Rüstəmli bu həqiqəti tapmaq, ona qovuşmaq yolunda öz dövrünün sərt qadağaları, səddləri ilə üz-üzə qalmış şairin bədii düşüncələrindən və təkrarolunmaz yaradıcılığından ədəbi tariximizə miras qalmış əvəzsiz nümunələrdən, eləcə də şairin acı taleyindən bəhs etmişdir.

Konfransda ümummilli lider Heydər Əliyevin unudulmaz dramaturqun yaradıcılığını çox yüksək dəyərləndirən diqqətə çatdırılmış, ulu öndərin böyük ədib haqqında söylədiyi fikirlər səslən-

dirilmişdir: "Hüseyn Cavid Şərqi Şekspiri adlandırılar. Ancaq onu bəlkə də Höte ilə müqayisə etmək düzgün

olardı. Əsərlərindəki fəlsəfi fikirlərinə görə, ola bilsin, Cavid Şekspirdən də yüksək səviyyəyə qalxmış adamdır. Xalqımız, tariximiz nə qədər yaşayacaqsın, Hüseyn Cavidin irsi də o qədər yaşayacaqdır."

Tədbirdə çıxış edən MKS-nin əməkdaşları Rəna İbrahimova, Mələhət Qarayeva, İlhamə Nəbiyeva, Sədaqət Kərimova, Sahibə Hüseynova və digərləri Cavid sənətinin əlçatmaz zirvələrindən danışmış, "həqiqət istəmə, yalnız həqiqət" - deyə bütün ömrü boyu çarpışan, yazıb yaranan Hüseyn Cavid poeziyasının, ölməz şairin əsərlərinin həmişə sevilə-sevilə oxunacağını və yaddaşlarda yaşayacağını qeyd etmişlər.

Sonda şairin əsərlərini və haqqında yazılmış xatirələri əks etdirən sərgiyə baxış keçirilmişdir.

Günəl QARAYEVA,
kitabxananın
əməkdaşı.

Azərbaycan bərəkətli torpağa, mülayim iqlimə, zəngin bitki və heyvanat aləminə malik bir ölkədir. Ölkə ərazisində aşkarlanan maddi və mədəniyyət abidələri sübut edir ki, bu ərazidə yaşayan insanlar ta qədimdən yüksək mədəniyyətin, zəngin adət və ənənələrin daşıyıcısı olmuşlar. Rayonumuzdakı qədim Qəbələ şəhəri ərazisində aşkar edilmiş mədəniyyət, məişət alətləri nümunələri, şəhər tikintilərinin qalıqları Qəbələnin necə möhtəşəm şəhər olduğunun əsrlərdən keçib gələn əyani sübutudur. Tarixi faktlara dayanaraq deyə bilərik ki, 9 əsr Qafqaz Albaniyasının paytaxtı olmuş Qəbələ əzəmətli, yüksək mədəniyyətə, məişətə malik bir şəhər olanda dünyanın bir çox ölkələrində insanlar mağaralardan çıxmışdılar.

1978-ci ildə qədim Qəbələ ərazisinə qoruq statusu verilmişdir. 1980-ci ildən qoruq ərazisinin qorunması və tədqiq edilməsinə yardım məqsədilə Qəbələ Dövlət Tarix Mədəniyyət Qoruğu İdarəsi fəaliyyətə başlamışdır. İndi bu qurum Qəbələ Dövlət Tarix Bədii Qoruğu adlanır. Qədim Qəbələ əra-

Turistlərin qədim Qəbələyə maraqları artır

zində ilk qazıntı-tədqiqat işləri 1926-cı ildə kəşfiyyət xarakterli qazıntılarla başlanmışdır. 1959-cu ildən görkəmli arxeoloq Saleh Qaziyevin rəhbərliyi ilə başlanmış qazıntı işləri akademik İqrar Əliyev, professor Qara Əhmədov, tarix elmləri namizədi Firudin Qədirov tərəfindən müvəffəqiyyətlə davam etdirilmiş, mühüm nəticələr əldə olunmuş, arxeoloji baza yaradılmışdır.

1980-ci illərin sonu, 90-cı illərdə Qəbələ ərazisində elmi qazıntı işləri dayandırılmışdır. Uzun fasilədən sonra, 2005-ci ildən başlayaraq Azərbaycan—Koreya Mədəniyyət Mübadiləsi Assosiasiyasının SEBA (Seul—Bakı) təşəbbüsü, təşkilatçılığı və maliyyə dəstəyi ilə Qəbələ şəhəri ərazisində Azərbaycan arxeoloqları ilə birgə Cənubi Koreya Respublikası arxeoloqları da geniş miqyasda qazıntı-tədqiqat işlərinə başlamışlar. Bu qazıntılar zamanı çox sayda maddi-mədəniyyət nümunələri, təsərrüfat alətləri, o dövr

üçün möcüzə sayıla biləcək su kəmərləri və digər şəhər infrastruktur əlamətləri aşkar olunmuşdur.

Qədim Qəbələ ərazisi, burada aşkar olunmuş maddi-mədəniyyət nümunələri ildən-ildə daha çox turistlərin diqqətini cəlb edir. Bura səfər edən turistlərin sayı ildən-ildə artır. Qoruq ərazisində turistlər üçün hər cür şərait yaradılmışdır. 2014-cü ildə möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyevin iştirakı ilə burada Qəbələ Arxeoloji Mərkəzi açılmışdır. Mərkəzdə turistlərə xidmətlə yanaşı, onların qədim Qəbələ barədə lazımı məlumat əldə etməsi üçün hər cür şərait yaradılmış, Qəbələ ərazisində qazıntılar zamanı əldə edilmiş maddi-mədəniyyət nümunələrindən ibarət muzey açılmışdır.

Qədim Qəbələ şəhəri ərazisinə səyahət edən turistlərə rus, ingilis və azərbaycan dillərində bələdçi xidməti göstərilir.

Mirazim SƏMƏDOV,
Qəbələ Dövlət Tarix Bədii Qoruğunun işçisi.

Gözəlləşən Qəbələmiz

Gündən-günə abadlaşan və gözəlləşən Qəbələmiz bu gün dünyanın ən gözəl şə-

söyləyirlər. Yaraşlıq binaları, müasir otel kompleksləri, modern

diyanı daha cazibədar edir, ona daha məftunedici görkəm verir.

"Qəbələ rayonunun sürətli inkişafı ulu öndərimiz Heydər Əliyevin bu rayonun gələcəyi ilə bağlı müəyyən etdiyi inkişaf proqramının nəticəsidir. Qəbələdə çəkilən yol-

hərləri ilə bəhsə girecək dərəcədə inkişaf etmiş, ölkədaxili və beynəlxalq turizm üçün cəlbədi bir məkana çevrilmişdir.

Son zamanlar muzeyə gələn turistlərin say göstəricisinin xeyli artması bunu bir daha təsdiqləyir.

Muzeyin "Xatirə kitabı"ni vərəqlədikcə onun hər səhifəsində, hər sətirində bu füsunkar diyarın təbii gözəlliyi, inkişafı haqqında xoş sözlər yazıldığını şahidi oluruq. Buraya gələn turistlərin hər biri Qəbələyə valeh olduqlarını

sənaye və emal müəssisələri, yüksək texnologiyaya malik zavod və fabrikləri, geniş işıqlı məktəb binaları olan şəhərimiz hər bir qəbələlidə qurub-yaratmaq eşqini coşdurur.

Doğma Azərbaycanımızın bir parçası olan Qəbələnin zümrüd meşələrinin, uca zirvələrinin, gur şelələrinin, coşub-çağlayan çaylarının, göy zəmilərinin, bir sözlə bütün təbii gözəlliklərinin üstünə insan əli ilə həkk olunan və insan əməyi ilə qurulub-yaradılan bənzərsiz gözəlliklər bu

lar, salınan parklar və xiyabanlar, tikilən yeni binalar və sənaye müəssisələri həmin proqramın real həyatımızda təsdiqidir" - deyən ölkə başçımız cənab İlham Əliyevin Qəbələyə göstərdiyi diqqət və qayğı sayəsində rayonumuzda sənayenin, aqrar sektorun və turizm infrastrukturunun müasir dövrün tələbləri səviyyəsində inkişaf etdirilməsi hər birimizdə qürur hissi yaradır.

İlhamə SEYİDOVA,
tarix diyarşünaslığı
muzeyinin işçisi.

Kitab mənim həyatımdır

Onu «Qəbələ»nin çoxsaylı oxucularına tanıtmıyı, haqqında bu kiçik yazını yazmağı özümə borc bilirəm. İnsanlığa xas müsbət keyfiyyətləri özündə birləşdirən bu gözəl insanı yaşadığı el-obada tanıdan, sevdiren, hörmət sahibi edən, təkə insanlığı, doğruluğu, işgüzarlığı, halallığı, sadəliyi deyil, həm də ədəbiyyata, kitabə olan sonsuz sevgisidir. Təsədüfi deyil ki, şəxsi kitabxanasında 700-ə yaxın kitab var. Onun öz sözü ilə desəm:—«Kitab mənim həyatımdır».

Hacıbala Fərzəliyev 1950-ci ildə Dizaxlı kəndində anadan olub. 1958-ci ildə Dizaxlı kənd orta məktəbinin 1-ci sinfinə daxil olub. Ailələri yarımköçəri həyat tərzini keçirdiyinə görə təhsilinin davam etdirilməsində müəyyən çətinliklərlə qarşılaşan Hacıbala həmin məktəbin 10-cu sinfini 1970-ci ildə bitirə bilib. Elə həmin ilin payızında da əsgəri xidmətə çağırılıb. 1972-ci ildə hərbi xidmətini başa vurub doğma kəndinə qayıdan Hacıbala üç il o vaxtkı «Pravda» kolxozunda çalışdıqdan sonra Bakı şəhərinə gedib 12 nömrəli texniki-peşə məktəbində fotoqraf peşəsinə yiyələnib. Bu peşədə bir il işləyən Hacıbala 1977-ci ildən 1991-ci ilə kimi Dizaxlı kənd klubunda kinomexanik kimi fəaliyyət göstərən Müxtəlif təsərrüfat işlərində çalışmış Hacıbala 2013-cü ildən təqaüddür. Təqaüdə çıxmasına

baxmayaraq əli hələ də işdədir.

Hacıbala gözəl ailə başçısı— üç oğul, bir qız atası, mehriban babadır. Yaşadığı və işlədiyi bütün illər ərzində bir çox çətinliklərlə qarşılaşsa da kitaba, kitab oxumağa olan marağı heç vaxt azalmayıb. Bu günün özündə də kitab oxuyanlar və kitabsevərlər haqqında söz düşəndə adı birincilər sırasında çəkilir.

Onunla görüşüb haqqında «Qəbələ» qəzetində yazmaq istədiyimi bildirəndə özünəməxsus təvazökarlıqla:—təriflənməyi, başqalarından fərqlənməyi xoşlamıram, dedi. Mən bu işin təriflə heç bir əlaqəsinin olmadığını söyləyəndə yarı razı, yarı narazı halda başını tərptədi.

—Elə vaxtlarım olub ki, 300—400 səhifəlik kitabı birnəfəsə yemədən, içmədən, dincəlmədən oxuyub qurtarmışam. Pulsuz vaxtlarım da, çətinliklərim də çox olub. Lakin, kitab üçün pul, oxumaq üçün də vaxt tapmışam. Harda maraqlı kitab görmüşəmsə, onu əldə etməyə nail olmuşam. İndi də boş vaxtlarım kitab oxumaqla keçir.

Hacıbala danışdıqca gözlərimdə böyüyür, bu sadə insana məhəbbətim artıqca-artır. Sənə həyatda uzun ömür, can sağlığı və ömrünün axırına kimi kitab oxumağı arzu edirəm, Hacıbala—deyib ondan ayrıldım.

Cəlil KOMRADLI.